

Кожен представник із 25 тис. сімей з річним доходом понад 100 тис. дол., мав можливість споживати в 40 разів більше представника середнього класу. Переважна кількість цих інших американців не мали купівельної спроможності для придбання багатьох нових товарів, призначених для масового користування, а 25 тисячам багатих родин ці товари в такій кількості були не потрібні. Дана ситуація створювала фундаментальні причини кризи надвиробництва і економічного колапсу [2, с. 7].

Велика депресія – це глобальна криза, яка різко змінила тенденції розвитку в світі, як економічні, так і політичні, змінила всю систему міжнародних розрахунків і золотовалютну систему, стиснула світову торгівлю. В результаті кризи і зростання протекціонізму, за даними Ліги Націй, обсяг світової торгівлі з 1929 по 1933 рр. скоротився в три рази. Світ в цілому в кризі 1929 року був відкинутий приблизно до 1908–1909 рр., Промисловість Франції – до 1911 р., США – до 1905-1906 рр., Німеччини – в 1896 рік Англії – до 1897 року. Варто сказати кілька слів і про ситуацію в Латинській Америці, економіка якої великою мірою залежала від кон'юнктури світового ринку. Загальна вартість експорту за 4 кризових роки зменшилася майже в 3 рази, в результаті чого виробництво ряду експортних продуктів катастрофічно скоротилося [3, с. 201].

Економічна криза підірвала матеріальну і соціальну основи ряду американських політичних режимів і призвів до бурхливих політичних струсів і революцій [3, с. 201]. У Німеччині в результаті депресії до влади прийшли націонал-соціалісти на чолі з Гітлером, а в Італії до початку становлення фашизму. У підсумку можна сказати, що Велика депресія, яка почалася в США, призвела до Другої світової війни [4, с. 172].

ЛІТЕРАТУРА

1. О. В. Орловська Світові економічні кризи: причини виникнення, наслідки та шляхи подолання // Науковий вісник НЛТУ України, 2015. №2. С. 197–202.
2. В. В. Согрин. Экономический кризис 1929–1933 гг. в США и современность // Вестник МГИМО, 2009. №3-4, С. 3–18.
3. Л. Е. Гринин. Великая депрессия 1929–1933 гг. // Философия и общество, 2009. С. 184–201.
4. М. С. Агафонова, М. А. Аладьина. Мировой экономический кризис 1929–1933 гг. и его значение // Международный журнал экспериментального образования, 2011. № 8. С. 171–172.

Киданюк Вікторія
Науковий керівник – доц. Григорук А. А.

ВПЛИВ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

Сучасному етапу розвитку економіки притаманні активні міграційні процеси. Міграційні процеси належать до складних системних об'єктів дослідження. В промислово розвинених країнах переважає імміграція, натомість в країнах, що розвиваються, і країнах з перехідною до ринкової економікою – еміграція. Міграційні процеси суттєво впливають на розвиток економіки кожної країни

Мета: проаналізувати як впливають міграційні процеси на українську економіку

Аналіз останніх досліджень і публікацій: Розробкою теоретичних засад дослідження міграційних процесів займалися такі дослідники, як В. Переведенцев, О. Піскун, І. Прибиткова, Ю. Римаренко, У. Садова, Е. Лібанова, О. Хомра та інші. Незважаючи на їх значний науковий доробок, ці питання і досить залишаються актуальними, особливо в умовах зменшення кількості та якості людського капіталу

В умовах становлення ринкової системи господарювання і розвитку міжнародних процесів глобалізації, майже у кожній країні тією чи іншою мірою поширюються міграційні процеси, що включають міграцію висококваліфікованої робочої сили. Це, як правило, негативно впливає на економіку країн, з яких масово емігрують потенційні працівники.

Саме для нашої країни це є особливою загрозою, що можна пояснити нестабільністю економічної і політичної ситуацій, стрімким підвищенням рівня безробіття, а також етнічними, релігійними особливості та рядом інших факторів.

Для України характерним є велика кількість емігрантів, що має щорічну тенденцію до збільшення; високий освітній рівень емігрантів, що, в свою чергу, спричиняє втрату висококваліфікованої робочої сили, а також значної частини інтелігенції; наявність законодавчої бази з цього питання, що потребує вдосконалення та ін..

За період становлення України як держави, міграція набуває все більших масштабів. Так, в середньому на строк від 1 місяця до 1 року на роботу закордон виїжджають більше як 5 млн. осіб [5]. Спостерігається тенденція зростання виїзду не лише з міст, а і з сіл, особливо прикордонних областей. До цих людей, в основному, належать чоловіки у найбільш працездатному віці (30-45 років). Кожного року з приводу тимчасового працевлаштування на постійне чи тимчасове місце проживання офіційно їде 45-50 тис. осіб, тобто лише певна частка від припустимої загальної кількості емігрантів [3,с.98-99]. За даними Інституту соціології НАНУ, 12% домогосподарств України мають хоча б одного члена сім'ї, який працював або працює закордоном. Рівень міграційного приросту населення в Україні у січні-вересні 2009р. залишився на рівні січня-вересня 2008р. Такі масштаби міграції українських громадян зумовлюють великі втрати робочої сили, які можуть мати в майбутньому серйозні негативні наслідки для економічного розвитку України.

У 2017р. за даними досліджень соціологічної групи «Рейтинг», яка опитала 1200 респондентів у всіх куточках країни було встановлено що найбільшими країнами, куди мігрують українці є Російська Федерація (43%), Польща (14%), Італія (13%) та Чеська Республіка (12%). Серед інших країн, куди спрямовані потоки трудових міграцій є Іспанія (4,5%), Німеччина (2%), Угорщина (2%), Португалія та Білорусь (по 1%); – існують суттєві відмінності в напрямках зовнішніх трудових міграцій чоловіків та жінок [5].

Основними видами діяльності українських працівників-мігрантів є будівництво (45%), діяльність домашніх господарств (18%), сільське господарство (11%), торгівля (9%) [6].

На Рис. 1 зображено міграційний рух українців, що оприлюднена Державною службою статистики України. За неофіційними даними кількість мігрантів зараз становить приблизно 1,7 млн. осіб [6].

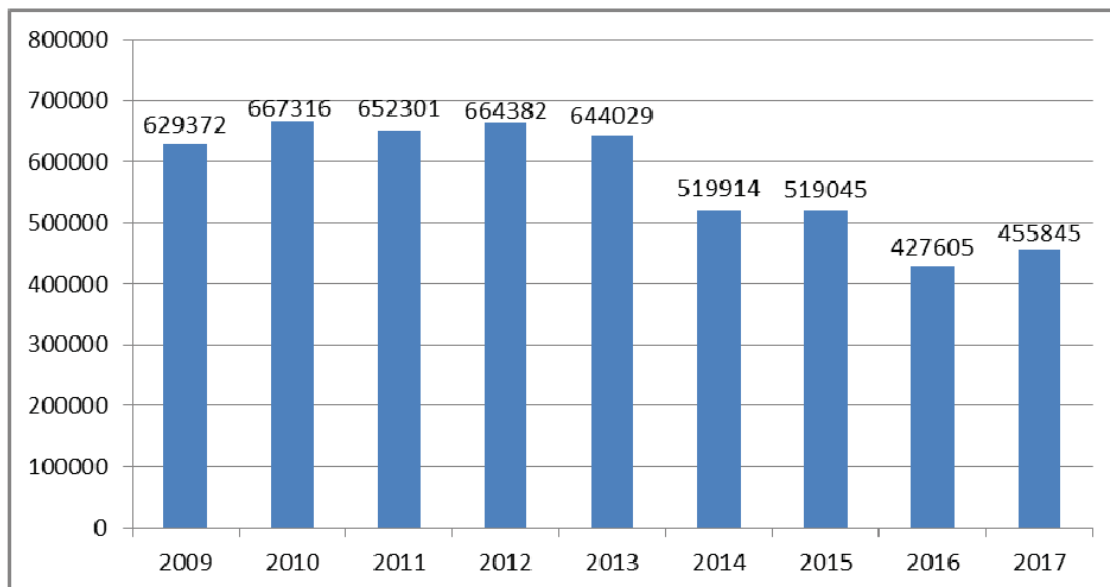

Рис 1 Міграційний рух українців протягом 2009-2017рр.

Основними причинами таких тенденцій можна виділити наступні:

1. Складне соціально-економічне становище (бідність, незабезпеченість робочими місцями, низький рівень реальної заробітної плати та нестабільність політичної та економічної ситуації) [1,с.87].

2. Значний розрив між рівнем розвитку України та інших країн світу (особливо це проявляється через нерівномірність процесу нагромадження капіталу в окремих країнах) [1,с.88].

3. Диференціація цін на аналогічні види товарів та послуг, зокрема, різниця між оплатою однорідної за кількісними і якісними показниками праці в різних країнах. В умовах зростаючих вимог до найманих працівників, та частина населення, яка отримала вищу освіту і ефективно застосовує свої знання у практичній діяльності, значно підвищує свою ціну на ринку праці. І тоді вони надають перевагу роботі за фахом в тих країнах, де заробітна плата буде в кілька разів вище [1,с.89].

4. Практична відсутність перспектив застосування своїх інтелектуальних, творчих здібностей у різних сферах господарства, а також ряд причин гуманітарного, культурного, екологічного, психологічного, правового порядку, які будуть посилюватися в міру вирівнювання рівнів соціально-економічного розвитку країн [1,с.90].

5. Існує суттєва незбалансованість між обсягами і структурою попиту на робочу силу молоді та обсягами і структурою її пропозиції. Гарантований ринок праці молоді нині занадто звужений і здійснюється в межах порівняно невеликої кількості виділених робочих місць. Велика частка молоді, яка не витримала конкурентної боротьби з представниками старших вікових поколінь, виштовхується на нерегульований ринок праці. Тому молодь знаходиться в значно гіршому становищі щодо соціального захисту від безробіття порівняно з іншими представниками робочої сили і значна її частина змушена виїжджати закордон [1,с.91].

Також негативно на вітчизняному ринку праці відображається світова фінансова криза, яка поглиблює всі існуючі проблеми.

Трудова міграція, як і безробіття, є природним процесом ринкових відносин. Однак Україна стала одним із основних трудових донорів для країн Західної Європи, тоді як ринок праці самої держави потребує фахівців практично у всіх галузях економіки [4,с.55-56].

Отже, міграція робочої сили закордон має для України, як правило, негативні наслідки, до яких належать:

- 1) втрата країною найбільш конкурентоздатної частини власних трудових ресурсів;
- 2) уповільнення темпів розвитку науково-технічного прогресу в зв'язку з чисельною інтелектуальною еміграцією українських вчених за кордон;
- 3) поширення випадків зловживань та обман громадян приватними агентствами з працевлаштування;
- 5) виникнення політичних та економічних претензій до нашої країни в зв'язку із збільшенням нелегальної трудової еміграції українців;
- 6) використання наших громадян за кордоном на низькокваліфікованих, важких роботах зі шкідливими умовами праці, наявність випадків їх дискримінації та експлуатації з боку місцевих роботодавців та ін. [2,с.94-97].

Проте, вплив міграційних процесів може і позитивно впливати на різні сфери господарювання:

1. Підвищення рівня кваліфікації, освоєння нових технологій, професій, систем організації виробництва трудових мігрантів. Останнім часом поширюється думка, що міграція сприяє розвитку економіки України. Проте це можливо при веденні ефективної політики щодо спрямування праці українців за кордоном на користь України.

2. Надходження в Україну додаткової іноземної валюти шляхом грошових переказів трудових емігрантів та інвестування коштів в економіку через створення спільних підприємств з іноземними засновниками.

3. Значно знижує рівень безробіття на українському ринку праці.

4. Сприяння інтеграції України до міжнародного ринку праці через міждержавний обмін робочою силою тощо.

Отже, на сучасному рівні розвитку нашої держави надзвичайно актуальним є питання щодо врегулювання міграційних процесів. Важливим є залучення іноземного інтелектуального капіталу, стимулювання повернення своїх співвітчизників і формування належної законодавчої бази для створення і розвитку інтелектуального капіталу на Україні, що сприятиме і загальному покращенню і прогресивному розвитку країни [4,с.32].

ЛІТЕРАТУРА

1. Вишнеvsька О.А. Сучасна міжнародна трудова міграція та державна міграційна політика // Статистика України. – 2008. 120 с.

2. Зуй М.М. Особливості сучасних міграційних процесів // Формування ринкової економіки. К.: Збірник наукових праць, 2008. 97 с.
3. Малютін І.А. Трудова міграція з України: тенденції розвитку // Зовнішня торгівля, 2008. 102 с.
4. Наріжний С. Українська еміграція, 1942. 372 с.
5. www.ukrstat.gov.ua. – офіційний сайт Державного комітету статистики України.
6. Міграція в Україні цифри та факти, 2017 р [URL:http://iom.org.ua/sites/default/files/ukr_ff_f.pdf](http://iom.org.ua/sites/default/files/ukr_ff_f.pdf)

*Павицька Анастасія
Науковий керівник – доц. Григорук А. А.*

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МАРКЕТИНГУ В УКРАЇНІ

Актуальність даного питання полягає в тому, що у складних економічних умовах, що склалися, велика кількість українських підприємств зіткнулися із проблемою виживання. Кожне підприємство намагається знайти свій вихід із складної економічної ситуації. Одні намагаються почати випуск нового товару і активно його рекламують, інші скорочують свою діяльність на ринку чи закриваються, треті намагаються знизити затрати за рахунок скорочення чи невиплати заробітної плати персоналу і т.д. І тут простежується одна проблема – збереження старих методів управління підприємством, які ще збереглися за радянських часів.

Щоб вирішити поставлені проблеми, на підприємствах необхідно реформувати систему управління, створити ефективну організаційну структуру, яка б гнучко реагувала на постійні зміни на ринку. Найбільш точно відповідає даним вимогам маркетинг.

Маркетинг - система організації і управління виробничо-збутовою і торговою діяльністю підприємств, фірм, яка заснована на комплексному вивченні ринку [1, с. 73].

У сучасних умовах функція маркетингу стає основою діяльності підприємства. За допомогою маркетингу керівництво підприємства одержує необхідну інформацію про те, які вироби і чому хочуть купувати споживачі, про ціни, які споживачі готові заплатити, про те, у яких регіонах попит на дані вироби (послуги) найбільш високий, де збут продукції підприємства може принести найбільший прибуток. Таким чином, мета маркетингу полягає у вивченні потреб ринку в цілях максимального задоволення потреб споживачів і забезпечення умов отримання найбільшого прибутку підприємства від збуту виробленої ним продукції або надання послуг (виконання робіт) [2, с. 14].

Відомий вчений Пітер Друкер відзначав, що «завдання маркетингу полягає у зведенні до мінімуму зусиль зі збуту. Мета маркетингу - досягнення такого рівня знань і розуміння потреб клієнтів, при якому товари та послуги, які ви пропонуєте будуть повністю їм відповідати і самі себе продавати» [3, с. 4].

Маркетинг на сучасному етапі — це багатоаспектне поняття, багатопланове явище. Маркетинг розглядається як концепція, ринкова філософія бізнесу, самостійний вид підприємницької діяльності, одна з систем управління підприємством, стратегія і тактика мислення та дій суб'єктів ринкових відносин, одна з найдинамічніших сфер економічної діяльності, вид професійної діяльності, комплекс конкретних функцій, методологія ринкової діяльності, що визначає стратегію і тактику функціонування підприємства в умовах конкуренції, наука про ринок, ринкову діяльність, науково-прикладна дисципліна. Маркетинг базується на постійному та систематичному аналізі потреб ринку, який дозволяє підприємству розробити ефективні товарні та цінові стратегії, спрямовані на конкретні сегменти споживачів, що, в свою чергу, надає підприємству певних конкурентних переваг.

Однак на сьогодні поширюється твердження про кризу маркетингу, спричинену глобалізаційними процесами, посиленням конкуренції, прискоренням науково-технічного прогресу, зміною споживача, його поведінки та стилю життя, зниження ефективності традиційних маркетингових комунікацій та іншим. І це твердження має своє підкріплення. Світ змінився, змінилися умови та можливості маркетингової діяльності. Тепер система маркетингу повинна стати більш гнучкою і динамічною [6, с. 202].

Питанням сучасного розвитку маркетингу присвячено чимало праць відомих вітчизняних вчених, зокрема, Войчака, А.В., Близнюка, С.В., Балабанової, Л.В., Лилик, І.В. та інших. До